

Datum: Rijeka, 20. rujna 2023.

Kolegij: Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji- Povijest, teorije definicije i metodološki pristupi gerontologiji

Voditelj: Prof. dr.sc. Jasminka Zloković

e-mail voditelja: jasminka.zlokovic@uniri.hr

Katedra: Izaberite jednu od ponuđenih

Studij: Sveučilišni diplomski studiji - Sestrinstvo - Gerontologija i palijativna skrb starijih

Godina studija: 2

Akadska godina: 2024./2025.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Modul Zdravstvena gerontologija i palijativna skrb starijih osoba je obvezni modul na 2 godini sveučilišnog diplomskog studija Sestrinstvo – sestrinstvo gerontologija i palijativna skrb starijih i sastoji se od izvedbenih 45 sati predavanja i 25 sati seminara (ukupno 70 sati, 4 ECTS boda). Sastoji se od tri kolegija: Gerontologija-holistički pristup; Teorije starenja i Kvaliteta života u starosti - Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji.

Cilj kolegija:

Gerontologija- holistički pristup

Analizirati recentne znanstvene spoznaje i praktične pristupe osobama treće životne dobi te karakteristike učenja i poučavanja i kritički pristup ka različitosti problema i izazova pred osobama treće životne dobi. Argumentirati važnost holističkog pristupa starosti i starenju, savjetovanja, educiranja i senzibiliziranja zdravstvenih djelatnika i socijalne okoline u cjelini.

Teorije starenja

Upoznati studente s teorijama starenja. Stjecati i usvajati znanja o psihofizičkim promjenama u starosti. Prikazati mogućnost prevencije rizičnih čimbenika.

Kvaliteta života u starosti - Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji

Razumjeti osnovne odrednice kvalitete života u starijoj dobi u cilju pružanju skrbi za starije osobe s obzirom na različite potrebe. Promicati paradigmu uspješnog starenja i promicanje zdravlja kroz identificiranje negativnih efekata stereotipa i predrasuda u radu sa starijim osobama.

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja i seminara.

U slučaju nepredvidivih situacija, nastava će se odražati online platformi ME Teams ili Zoom.

Popis obvezne ispitne literature:

Gerontologija- holistički pristup

Zloković, J. Zovko, A. (2020). *Gerontologija - izazovi i perspektive*, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada; Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet.

Despot-Lučanin, J. (2003). *Iskustvo starenja (doprinos teoriji starenja)*. Jastrebarsko: Naklada Slap

Teorije starenja

Vaillant GE. *Aging Well: Surprising Guideposts to a Happier Life from the Landmark Harvard Study of Adult Development*. New York: Little Brown, 2002.

Despot-Lučanin, J.: *Iskustvo starenja (poglavlja 1, 2 i 10)*. Jastrebarsko: Naklada Slap, 2003.

Kvaliteta života u starosti - Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji

Berk, L. E. (2008). *Psihologija cjeloživotnog razvoja*. Jastrebarsko: Naklada Slap (583-615).

Despot Lučanin J, Lučanin D, Havelka M. (2006). Kvaliteta starenja – samoprocjena zdravlja i potrebe za uslugama skrbi. *Društvena istraživanja*, 15(4–5), 801–817.

Despot Lučanin, J. (2022). *Psihologija starenja. Izazovi i prilagodba*. Jastrebarsko: Naklada Slap. (207-255)

Popis dopunske literature:

Gerontologija – holistički pristup

Mrežni izvori- prilagođeni i u dogovoru sa izvoditeljicama

Literatura, obavezni i dodatni materijali postavljeni na platformi za udaljeno učenje – Merlin

Kvaliteta života u starosti - Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji

Ambrosi-Randić, N., Tucak Junaković, I., & Nekić, M. (2018). Usporedba biomedicinskoga i alternativnoga modela uspješnoga starenja. *Društvena istraživanja*, 27(3).

García, L. M. R., & Navarro, J. M. R. (2018). The Impact of Quality of Life on the Health of Older People from a Multidimensional Perspective. *Journal of Aging Research*.

Jivraj, S., Nazroo, J., Vanhoutte, B., & Chandola, T. (2014). Aging and subjective well-being in later life. *Journals of Gerontology, Series B: Psychological Sciences and Social Sciences*, 69(6), 930–941.

Schorr, A. V., & Khalaila, R. (2018). Aging in place and quality of life among the elderly in Europe: A moderated mediation model. *Archives of gerontology and geriatrics*, 77, 196-204.

Van Leeuwen, K. M., Van Loon, M. S., Van Nes, F. A., Bosmans, J. E., De Vet, H. C., Ket, J. C., ... & Ostelo, R. W. (2019). What does quality of life mean to older adults? A thematic synthesis. *PLoS one*, 14(3), e0213263.

Vuletić, G. (2022). Odnos subjektivne kvalitete života i samoprocijenjenog zdravlja. *Journal of Applied Health Sciences- Časopis za primijenjene zdravstvene znanosti*, 8(2), 226-234.

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

Gerontologija- holistički pristup

1. Različiti pristupi starosti i starenju-izazovi i perspektive
2. Starenje, starost i treća životna dob
3. Stereotipi i predrasude o starosti i starijim osobama
4. Kvaliteta života starijih osoba i zadovoljstvo životom
5. Odnos obitelji prema starijim osobama
6. Osnaživanje obitelji i međugeneracijskih odnosa
7. Obrazovni programi u svijetu za treću životnu dob
8. Manipuliranje i nasilje u obitelji prema starijim osobama
9. Učenje u zajednici u funkciji i promicanja obiteljskog i socijalnog značaja starijih osoba
10. Obiteljska, socijalna i zdravstvena podrška starijim osobama – izazovi obitelji i institucionalnog skrbi

Teorije starenja

1. Primarno i sekundarno starenje; dobno i povijesno normativni utjecaj, nenormativni utjecaj
2. Biološka teorija starosti, genetički pogled na starost
3. Psihološka teorija starosti, definicija, pojmovi
4. Sociološka teorija starosti
5. Teorija životnog vijeka

Kvaliteta života u starosti - Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji

1. Kvaliteta života: definicija, pojmovi
2. Pokazatelji kvalitete života
3. Odrednice kvalitete života u starijoj dobi
3. Uspješno starenje i subjektivna dobrobit u starijoj dobi
4. Socijalna podrška i starenje; usamljenost u starijoj dobi
5. Efekti stavova o starenju i starijim osobama na kvalitetu života

Popis seminara s pojašnjenjem:

Gerontologija- holistički pristup

1. Stereotipi i predrasude o starosti i starijim osobama
2. Kvaliteta života starijih osoba i zadovoljstvo životom
3. Osnaživanje obitelji i međugeneracijskih odnosa
4. Obrazovni programi u svijetu za treću životnu dob
5. Manipuliranje i nasilje u obitelji prema starijim osobama
6. Učenje u zajednici u funkciji i promicanja obiteljskog i socijalnog značaja starijih osoba

Teorije starenja

1. Kognitivna teorija starenja-primjena u praksi
2. Teorija prilagodbe starenju- aktivnosti i mjere

Kvaliteta života u starosti - Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji

1. Pokazatelji kvalitete života

2. Mjerenje kvalitete života
3. Uspješno starenje i subjektivna dobrobit u starijoj dobi

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Nisu predviđene

Obveze studenata:

Prisustvovanje predavanjima i seminarima, pisanje seminarskog (ili projektnog) rada i usmena prezentacija (Gerontologija- holistički pristup); Prisustvovanje predavanjima i seminarima, sudjelovanje u pripremi i diskusiji na dogovorenu temu i pisanje završnog rada (Kvaliteta života u starosti - Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji); Prisustvovanje predavanjima i seminarima i pisanje završnog rada (Teorije starenja)

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Gerontologija- holistički pristup

Bodovanje na nastavi:

100% prisustvo 10 bodova

50% prisustva na nastavi 5 bodova

Manje od 50% prisustva 0 bodova

Bodovanje seminarskog rada -

Turnitin 1-15% izvrstan (5) - 40 bodova

Turnitin 16- 20% vrlo dobar (4) - 30 bodova

Turnitin 21- 30% dobar (3) - 20 bodova

Turnitin 31 - 45 % dovoljan (2) - 10 bodova

Usmena prezentacija

- izvrstan (5) - 50 bodova

- vrlo dobar (4) - 40 bodova

- dobar (3) - 30 bodova

-dovoljan (2) -25 bodova

Završni ispit je usmeno izlaganje zadanog seminara na kojem se ocjenjuje poruka, način prezentacije, poučnost, poticaj te govorništvo i komunikacija sa slušateljstvom.

Teorije starenja

Prisustvo nastavi

Bodovanje na nastavi:

100% prisustvo 10 bodova

50% prisustva na nastavi 5 bodova

Manje od 50% prisustva 0 bodova

Planiran je završni ispit koji može imati maksimalno 40 bodova, a ukupna ocjena izvodi se kao ukupno:

- izvrstan (5) - 50 bodova
- vrlo dobar (4)- 40 bodova
- dobar (3) - 30 bodova
- dovoljan (2)- 25 bodova

Kvaliteta života u starosti - Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji

Bodovanje na nastavi:

100% prisustvo 10 bodova

50% prisustva na nastavi 5 bodova

Manje od 50% prisustva 0 bodova

Bodovanje sudjelovanja u diskusiji na zadani nastavni materijal:

aktivno sudjelovanje i pripremljenost 10 bodova

djelomično participira do 5 bodova

ne participira 0 bodova

Planiran je završni ispit koji može imati maksimalno 50 bodova, a ukupna ocjena izvodi se kao ukupno 70:

- izvrstan (5) - 70 bodova
- vrlo dobar (4) - 60 bodova
- dobar (3) - 50 bodova
- dovoljan (2) -35 bodova

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Nije predviđeno

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Studenti su dužni pridržavati se svih etičkih načela i odluka Sveučilišta o akademskoj čestitosti. Studenti su obvezni sudjelovati u svim planiranim aktivnostima (prisustvo predavanjima, izrada seminarskog ili projektnog rada, prezentacija -ocjenske vježbe ili u slučaju da nastavnik umjesto ocjenske vježbe planira završni ispit.

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
	Gerontologija – holistički pristup		
1.	Različiti pristupi starosti i starenju-izazovi i perspektive	2	
2.	Starenje, starost i treća životna dob	2	
3.	Stereotipi i predrasude o starosti i starijim osobama	2	
4.	Kvaliteta života starijih osoba i zadovoljstvo životom	2	
5.	Odnos obitelji prema starijim osobama	2	
6.	Oснаživanje obitelji i međugeneracijskih odnosa	2	
7.	Obrazovni programi u svijetu za treću životnu dob	2	
8.	Manipuliranje i nasilje u obitelji prema starijim osobama	2	
9.	Učenje u zajednici u funkciji i promicanja obiteljskog i socijalnog značaja starijih osoba	2	
10.	Obiteljska, socijalna i zdravstvena podrška starijim osobama – izazovi obitelji i institucionalnog skrbi	2	
11.	Starenje i cjeloživotno učenje	2	
12.	Gerontologija-holistički pristup	1	
	Teorije starenja		
1.	Primarno i sekundarno starenje; dobno i povijesno normativni utjecaj, nenormativni utjecaj	2	
2.	Biološka teorija starosti, genetički pogled na starost	2	
3.	Psihološka teorija starosti, definicija, pojmovi	2	
4.	Sociološka teorija starosti	2	
5.	Teorija životnog vijeka	2	
	Kvaliteta života u starosti - Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji		
1.	Kvaliteta života: definicija, pojmovi	2	
2.	Pokazatelji kvalitete života	2	
3.	Odrednice kvalitete života u starijoj dobi	2	

4.	Uspješno starenje i subjektivna dobrobit u starijoj dobi	2	
5.	Socijalna podrška i starenje; usamljenost u starijoj dobi	2	
6.	Efekti stavova o starenju i starijim osobama na kvalitetu života	1	
7.	Ispitivanje kvalitete života	1	
	Ukupno broj sati nastave	45	
S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
	Prezentacija seminarskih radova 5 - 7 minuta i diskusija Gerontologija – holistički pristup	13	Dvorane- Naknadno na početku akademske godine
1	Stereotipi i predrasude o starosti i starijim osobama	2	
2	Kvaliteta života starijih osoba i zadovoljstvo životom	2	
3	Osnježivanje obitelji i međugeneracijskih odnosa	2	
4	Obrazovni programi u svijetu za treću životnu dob	2	
5	Manipuliranje i nasilje u obitelji prema starijim osobama	2	
6	Učenje u zajednici u funkciji i promicanja obiteljskog i socijalnog značaja starijih osoba	2	
7.	Gerontologija- holistički pristup	1	
	Teorije starenja	5	
1	Kognitivna teorija starenja-primjena u praksi	2	
2	Teorija prilagodbe starenju- aktivnosti i mjere	2	
3	Teorije starenja i suvremeni kontekst	1	
	Kvaliteta života u starosti - Koncepti, teorije i praksa u zdravstvenoj gerontologiji	7	
1	Pokazatelji kvalitete života	2	
2	Mjerenje kvalitete života	2	
3	Uspješno starenje i subjektivna dobrobit u starijoj dobi	2	
3.	Suvremeni pristupi kvaliteti starenja	1	
	Ukupan broj sati seminara	25	

V	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
	-		
	Ukupan broj sati vježbi	0	

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2024./2025. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
3.10.2024.	14.00 – 19.00		(z7)	Prof.dr.sc. Jasminka Zloković Prof.dr.sc. Anita Zovko (6P)
5.10.2024.	9.00-11.00		(z4)	Prof.dr.sc. Sanja Smojver Ažić (4P)
17.10.2024.	14.00 – 19.00		(z6)	Prof.dr.sc. Sanja Smojver Ažić (6P)
19.10.2024.	11.00- 14.00		Online	Prof.dr.sc. Elizabeta Hero (4P)
08.11.2024.	15.00- 19.00		(z5)	Prof.dr.sc. Elizabeta Hero (3P/2S)
09.11.2024.	12.00 – 16.00		Online	Prof.dr.sc. Jasminka Zloković i Prof.dr.sc. Anita Zovko (5P) (moguće ustupiti unutar tima preraspodjele 1-2 sata- prema potrebi)
21.11.2024.	14.00 – 19.00		(z1)	Prof.dr.sc. Jasminka Zloković Prof.dr.sc. Anita Zovko (6s)
22.11.2024.	14.00 – 19.00)		Informatička učionica	Prof.dr.sc. Jasminka Zloković Prof.dr.sc. Anita Zovko (6s)
23.11.2024.	13.00-16.00		(z5)	Prof.dr.sc. Jasminka Zloković

				Prof.dr.sc. Anita Zovko (3s)
--	--	--	--	---

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	4.02.2025
2.	25.02.2025
3.	25.03.2025
4.	15.04.2025